

Fremsat den 2. november 2012 af Jørgen Arbo-Bæhr (EL), Christian Juhl (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af au pair-ordningen

Folketinget pålægger regeringen senest den 1. marts 2013 at fremsætte forslag til ændring af reglerne om au pair-ordningen efter følgende retningslinjer:

- Danmark skal tiltræde ILO-konventionen om »domestic workers« fra 2011 med en tiltrædelsesbeslutning, der slår fast, at den danske au pair-ordning er omfattet af konventionen.
- Lommepengene skal forhøjes fra de nuværende 3.150 kr./måned så de bringes på niveau med lønnen for en serviceassistentelev over 18 år, p.t. 5.230 kr./måned
- Værtsfamilierne skal betale au pair personens rejse til og fra Danmark og betale for danskkurser.
- Opholdsperioden skal udvides fra maks 2 år til maks 3 år og skal ikke være bundet til en bestemt værtsfamilie.
- Au pair-personen skal være sikret betalt ferie med løn.
- Reglerne om, at au pair-personen ikke må være gift eller have børn fjernes.

Bemærkninger til forslaget

Au pair-ordningen var oprindeligt en ordning for udvikling af kulturkendskab og sproglige kundskaber for unge kvinder fra Vesteuropa. Reglerne blev fastsat af en konvention fra Europarådet i 1969 og tiltrådt af Danmark i 1971. Disse regler er stort set uforandrede siden.

Virkeligheden er derimod ikke uforandret. I dagens Danmark bruges ordningen først og fremmest til import af billig arbejdskraft til husarbejde for velhavende danskere.

I 2010 blev der givet opholdstilladelse til 2.649 au pair-personer og i 2011 (fra den 1. januar til den 30. november) til 2.202.

Af disse 4851 personer var 3.915 eller mere end 80 pct. fra Filippinerne og en stor del af de øvrige fra lande som Thailand, Kina, Ukraine og Rusland.

Godt halvdelen af værtsfamilierne fordelte sig på velhavkommuner som Gentofte, Rudersdal, Hørsholm, Lyngby-Tårnbæk, København og Frederiksberg, jf. beskæftigelsesministerens svar på BEU alm. del – spm. 169, folketingsåret 2011-12.

Au pair betyder »på lige fod«. Ideen er, at man bor hos værtsfamilien på lige fod med de øvrige familiemedlemmer og deltager i de huslige pligter, samtidig med at opholdet giver personen mulighed for at forbedre sine sproglige kundskaber og udvide sin kulturelle horisont. Au pair-personer modtager »lommepenge«, 3.150 kr./måned, og må maksimalt arbejde 30 timer om ugen.

Virkeligheden er, at langt de fleste au pair-personer i Danmark er her på vilkår, der ligger milevidt fra ordningens formål. De er her reelt i et arbejdsforhold, der ofte overstiger 30 timer om ugen, og uden den beskyttelse, som findes på det øvrige legale arbejdsmarked. De er her som billig huslig arbejdskraft for velhaverfamilier, og langt de fleste deltager ikke i nogen form for sproglig eller kulturel udvikling.

Dette efterlader efter forslagsstillernes mening to løsningsmuligheder. Enten afskaffes ordningen, fordi den misbruges til andre formål end de besluttede. Enhedslisten vurderer ikke, at der er et flertal for dette. Eller også moderniseres og omformes ordningen, så der tages højde for, at den reelt tilfører arbejdskraft til et område, der skal bringes un-

der kontrol og tilføres tidssvarende, værdige regler, så der ikke bliver tale om groft underbetalt arbejde og udnyttelse.

Dette kan først og fremmest ske, ved at Danmark tiltræder ILO-konventionen om »domestic workers« med en tiltrædelsesbeslutning om, at au pair i Danmark er omfattet. Det vil betyde en væsentlig forbedring af retstilstanden og bl.a. medføre, at der udarbejdes udførlige ansættelsesaftaler (herunder regler for betaling af eventuelt merarbejde), en ligestilling på barselområdet og gives reelle muligheder for at forfølge brud på rettigheder.

Desuden skal der ske et løft af niveauet for »lommepenge«. Konkret foreslås det at bringe det på niveau med lønnen for en serviceassistentelev over 18 på andet år, hvilket p.t. er 5.230 kr. om måneden.

Værtsfamilierne skal, i modsætning til under de nuværende uklare regler forpligtes til at betale såvel indrejse- som udrejsebillet. I dag er kun det sidste obligatorisk. I mange tilfælde starter au pairen med en gæld for indrejsebilletten, der så betales af »lommepengene«.

Mange au pair-personer har en uddannelse fra deres hjemland, f.eks. som sygeplejerske, en uddannelse, der kunne bringes i anvendelse i Danmark efter au pair-forløbet, hvis det sikres, at personen gennemgår sprogkurser. Derudover vil obligatoriske sprogkurser bidrage til, at au pair-personens muligheder for at undgå isolation og i det hele taget begå sig i samfundet forbedres. Disse kurser bør selvfølgelig betales af værtsfamilien, ligesom det sker i Norge i dag.

Ligeledes foreslås det at udvide opholdsperioden fra maksimalt 2 år til 3 år, og at opholdet ikke bindes til en bestemt værtsfamilie.

Derudover skal au pair sikres retten til ferie med »lommepenge«. Ferieretten vil bidrage til øgede muligheder for at øge kendskabet til det danske samfund, men vil selvfølgelig også kunne bruges til besøg i hjemlandet.

Den sidste ændring, der foreslås, er en konsekvens af, at langt de fleste au pair-ophold reelt er arbejdsforhold. Derfor er det helt urimeligt at opretholde bestemmelser, der forbyder au pair at være gift eller have børn.

Skriftlig fremsættelse

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af au pair-ordningen.

(Beslutningsforslag nr. B 20)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.